Zienswijzen gemeenten op concept-Programmabegroting 2026 en reactie dagelijks bestuur GGD

Gemeente	Hoofdpunten zienswijzen raden	Reactie dagelijks bestuur
Aalten	*Raadsbesluit d.d. 24 juni 2025:* **1. *Uitdagingen rondom de bezuinigingen van Pandemische Paraatheid en het niet gegund krijgen van medische arrestantenzorg (MAZ)*** De aangekondigde structurele bezuiniging op de pandemische paraatheid brengt grote risico's mee, waardoor de volksgezondheid van de inwoners in het geding komt. Verder heeft de GGD de aanbesteding voor de medische arrestantenzorg (MAZ) niet gegund gekregen. Dit heeft gevolgen voor de inrichting van de forensische geneeskunde bij de GGD. Met het landelijk ingezette beleid constateert de raad dat preventie in zijn algemeenheid en de publieke gezondheidstaak geweld wordt aangedaan. De raad roept de GGD op, gezamenlijk met andere GGD'en en/of VNG, de noodklok te luiden én hiervoor eventueel onconventionele (communicatie)middelen te gebruiken. **2. *Erkentelijk voor ingezette koers om bezuinigingen door te voeren middels een begrotingswijziging einde van dit jaar, ondanks de grote (financiële) tegenvallers*** De raad waardeert de uitwerking van verschillende bezuinigingsscenario's voor 2026 en verwacht dat bij een begrotingswijziging, waarbij sprake zal zijn van bezuinigingen of een wijziging in de inwonersbijdrage van gemeenten, deze voor een zienswijze wordt voorgelegd aan de gemeenteraden. **3. *Uitkomsten GGD Robuust / Bestuursagenda in voorjaar 2025*** De evaluatie van GGD NOG Robuust / Bestuursagenda (2023-2027) is gepland in het voorjaar 2025. De raad ziet dat het op hoofdlijnen conform planning verloopt en wil graag periodiek op de hoogte gehouden worden omtrent de vorderingen.	Wij danken u voor uw reactie. Binnen onze koepelorganisatie, GGD GHOR Nederland, werken wij samen met andere GGD'en om aandacht te vragen voor een sterke publieke gezondheidszorg. Verder spreken wij de wens uit dat gemeenten via het kanaal van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten druk uitoefenen op de rijksoverheid om niet te bezuinigen op preventie. Wij danken u voor de uitgesproken waardering. Begrotingswijzigingen die gevolgen hebben voor de inwonerbijdrage worden op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen en de Gemeenschappelijke Regeling GGD NOG voor een zienswijze aan de raden voorgelegd. Wij informeren de gemeenten via het algemeen bestuur van de GGD over de vorderingen van GGD NOG Robuust en de Bestuursagenda.

Gemeente	Hoofdpunten zienswijzen raden	Reactie dagelijks bestuur
	4. *Waardering voor de ontwikkelingen en beleidsindicatoren* De raad spreekt waardering uit voor de veerkracht en de in gang gezette ontwikkelingen, (nieuwe Producten en Diensten Catalogus (PDC), nieuwe Kompas Volksgezondheid, ontwikkeling van indicatoren, regionaal maatwerk voor het Integraal Zorg Akkoord (IZA) en het uitwerken van de bezuinigingsscenario's). **5. *Het instellen van een gemeenschappelijke adviescommissie*** De raad van Aalten roept de leden van het algemeen bestuur op het AB-lid van de gemeente Berkelland te overtuigen van het (raads)belang omtrent deze adviescommissie. Bij het uitblijven van het voorstel van Berkelland om te komen tot een adviescommissie staat het geheel op losse schroeven. De raad is van mening, dat de bezwaren van Berkelland eenvoudig zijn op te lossen door wél akkoord te gaan met een adviescommissie, maar uit haar midden geen afvaardiging aan te wijzen. Hierdoor blijft per saldo de (informatie)positie van de gehele gemeenteraad van Berkelland gelijk, maar is zij wel solidair aan de wens van de andere 21 deelnemende gemeenteraden. Daarnaast stelt de raad van Aalten het op prijs als het dagelijks bestuur in haar reactie op onze zienswijze aan het algemeen bestuur (art. 35 lid 5 Wgr) onze oproep ondersteunt, dan wel afwijst.	Wij danken u voor de waardering. Uw oproep leggen wij via de presentatie van de zienswijzen van de raden aan het algemeen bestuur voor. Wij hebben aangegeven graag mee te werken aan de vorming van een raadsadviescommissie, mede gezien het feit dat dit een zeer groot draagvlak bij de gemeenten heeft en wij via een dergelijke commissie de publieke gezondheid nog beter onder de aandacht van de raden kunnen brengen. Indien de gemeente Berkelland vast blijft houden aan zijn standpunt, zoeken wij een doelmatige en praktische oplossing.
Apeldoorn	*Raadsbesluit d.d. 26 juni 2025* De gemeenteraad van Apeldoorn neemt notitie van de in de Programmabegroting beschreven (financiële) uitdagingen de komende jaren. De landelijke bezuinigingen zetten druk op de uitvoeringskracht van de organisatie. De raad heeft begrip voor de complexiteit waarin de GGD moet opereren en onderstreept het gezamenlijke belang van een sterke en robuuste GGD. De raad kijkt met belangstelling uit naar de uitwerking van de uitwerking van de verschillende oplossingsrichtingen op korte en	Wij danken u voor uw begrip voor de complexiteit waarin de GGD moet opereren en voor uw onderstreping van het belang van een sterke en robuuste GGD. Ook wij vinden het belangrijk dat over een aantal belangrijke onderwerpen, zoals eventuele bezuinigingen

Gemeente	Hoofdpunten zienswijzen raden	Reactie dagelijks bestuur
	(middel)lange termijn (bezuinigingsvoorstellen, toekomstbestendige JGZ en versterking publieke dienstverlening). In het bijzonder benadrukt de raad de urgentie om te komen tot bezuinigingsvoorstellen in het licht van het 'ravijnjaar' 2026. De GGD heeft een proces ingericht om tot bezuinigingsvoorstellen te komen. Het AB zal in september 2025 de voorstellen bespreken. De raad verzoekt de GGD om hem te informeren over de uitkomsten en eventuele gevolgen voor de dienstverlening. De raad stemt in met de Programmabegroting 2026.	en een toekomstbestendige Jeugdgezondheidszorg zo spoedig mogelijk duidelijkheid wordt geboden. Deze zijn cruciaal voor de toekomst van de GGD. Voor de bezuinigingsscenario's loopt een afzonderlijk traject. Voorstellen in dit kader leggen wij in september aan het algemeen bestuur voor. Uiteraard informeren wij de gemeenten over de uitkomsten en gevolgen. Wij danken u voor uw instemming met de Programmabegroting 2026.
Berkelland	*Raadsbesluit d.d. 24 juni 2025* De raad verzoekt bij de besluitvorming over de Programmabegroting 2026 onderstaande aandachtspunten mee te nemen: **Waardering voor de veerkracht en de in gang gezette goede ontwikkelingen** De ontwikkelingen en uitdagingen waar de GGD voor staat hebben gevolgen voor de positionering, het takenpakket en de bedrijfsvoering van de GGD. De afgelopen jaren heeft de GGD veel veerkracht en flexibiliteit getoond en zijn diverse goede ontwikkelingen in gang gezet. Onder andere door het programma GGD Robuust speelt de GGD beter in op de vraag van gemeenten. Voorbeelden zijn de nieuwe Producten en Diensten Catalogus (PDC), het nieuwe Kompas Volksgezondheid, de ontwikkeling van indicatoren, het regionale maatwerk voor het Integraal Zorg Akkoord (IZA) en het uitwerken van de bezuinigingsscenario's in het kader van het financiële 'Ravijnjaar' 2026. De raad heeft waardering voor deze ontwikkelingen.	Dank u voor uw reactie.

Gemeente	Hoofdpunten zienswijzen raden	Reactie dagelijks bestuur
	Voorkeur voor een bezuiniging om het verschil tussen index Gemeentefonds (3,6%) en die van de GGD (4,57%) te compenseren De GGD NOG werkt op dit moment verschillende bezuinigingsscenario's voor 2026 uit. De uitkomst van dit besluit leidt mogelijk tot een eerste begrotingswijziging 2026. De raad van Berkelland verzoekt om de indexatie van de GGD NOG niet hoger te laten zijn dan de indexatie van het Gemeentefonds. Gemeente Berkelland spreekt de voorkeur uit voor een bezuiniging om het verschil tussen de index van het Gemeentefonds (3,6%) en die van de GGD (4,57%) te compenseren.	Voor de bezuinigingsscenario's loopt een afzonderlijk traject. In dat traject is een van de scenario's die uitgewerkt wordt een bezuiniging die het verschil tussen de index van het Gemeentefonds (3,6%) en die van de GGD (4,57%) compenseert. Uw voorkeur wordt meegenomen in dat traject.
	Verzoek meer focus aan te brengen op de mentale gezondheid van de jeugd door het beter te laten aansluiten van de product- en dienstverlening De raad van Berkelland heeft verzocht om meer focus aan te brengen op de mentale gezondheid van de jeugd. Het verzoek was om eerst het gebruik van de huidige diensten en producten voor mentale gezondheid in kaart te brengen en deze vervolgens (nog) beter op de vraag van inwoners en maatschappelijke partners aan te laten sluiten. In de reactie op deze zienswijze verwijst de GGD naar de Producten- en Dienstencatalogus voor een overzicht van de producten en diensten voor de mentale gezondheid van de jeugd. Het gaat onder andere om de workshops Veerkracht, themagerichte trainingen en workshops vanuit de Gezonde School en diverse leefstijlcampagnes. Het blijkt dat de workshops Veerkracht in de afgelopen jaar slechts bij 1 middelbare school in Berkelland zijn gegeven. Vanuit het programma GGD Robuust is één van de speerpunten om beter aan te sluiten bij de vraag. Het verzoek aan de GGD is om (meer) focus aan te brengen in de dienstverlening op het gebied van de mentale gezondheid van de jeugd en daarbij pro-actiever het gesprek met scholen en andere maatschappelijke partners aan te gaan om het producten- en	Graag gaat de GGD in gesprek met gemeenten, scholen en andere betrokken partners om een zo groot mogelijke winst voor onze inwoners te behalen op het terrein van de mentale gezondheid. Daartoe ontwikkelt de GGD lessen en andere materialen en brengt dit aanbod in beeld bij de school en/of andere partners; de partners bepalen welke producten zij afnemen. Daarnaast houdt de GGD continu het beschikbare pakket tegen het licht en probeert het nieuwe producten te ontwikkelen die nauw aansluiten bij de vraag vanuit gemeenten, scholen en inwoners/kinderen. Zo is de GGD met diverse gemeenten in gesprek over mogelijke inzet op het terrein van de suïcidepreventie, waarbij netwerk- en ketensamenwerking een belangrijk onderdeel vormt.

Gemeente	Hoofdpunten zienswijzen raden	Reactie dagelijks bestuur
	dienstenaanbod beter aan te laten sluiten op de vraag vanuit de samenleving.	
Bronckhorst	*Raadsbesluit d.d. 5 juni 2025:* De raad vraagt de GGD om aandacht voor de financiële ontwikkelingen en opgaven van gemeenten en om de mogelijkheden te onderzoeken voor een financieel scenario voor de jaren 2026-2029 dat kan bijdragen aan een beperking van kostenstijgingen dan wel mogelijke kostenbesparingen voor deelnemende gemeenten. De raad roept de GGD op om pro-actief te agenderen hoe we als partners komen tot een koers die recht doet aan de lastige financiële periode die te wachten staat. Verder: - De raad deelt de zorgen rondom de bezuinigingen op de pandemische paraatheid. - Neemt de raad kennis van de verschillende bezuinigingen die de GGD treffen, zowel landelijk als ook gemeentelijk; de raad kan instemmen met de verschillende scenario's die worden ingezet. - De raad ziet dat GGD Robuust conform planning verloopt en ziet met interesse de uitkomst van de evaluatie tegemoet. - De raad waardeert dat er beleidsindicatoren zijn opgenomen en kijkt uit naar de uitkomsten van het ingezette proces m.b.t. indicatoren die de raad graag terugziet in de volgende programmabegroting.	Er loopt een afzonderlijk traject waarin diverse bezuinigingsscenario's worden uitgewerkt. Hierover vindt in het de tweede helft van 2025 besluitvorming plaats. Wij realiseren ons dat ook voor de komende jaren de middelen schaars zijn en blijven hierover in gesprek met gemeenten. Wij bedanken u voor uw reactie, waaronder de in uw zienswijze uitgesproken waardering en het delen van de zorgen rondom bezuinigingen. De GGD is inderdaad aan de slag met de evaluatie van GGD NOG Robuust. Hierbij betrekken wij de gemeenten en rapporteren via het algemeen bestuur.
Brummen	*Raadsbesluit d.d. 26 juni 2025*: *Beleidsmatige ontwikkelingen en bezuinigingen* De huidige maatschappelijke ontwikkelingen gaan gepaard met reële dreigingen die de gezondheid en veiligheid van onze inwoners kunnen	Dank voor uw reactie; de GGD is graag bereid om voor raden of raadscommissies een presentatie/toelichting te verzorgen.

Gemeente	Hoofdpunten zienswijzen raden	Reactie dagelijks bestuur
	raken. Tevens spelen landelijke bezuinigingen een belangrijke rol, waaronder de bezuiniging op de pandemische paraatheid, waardoor de impact op de GGD aanzienlijk is. In de programmabegroting wordt een toekomstperspectief geschetst op korte, middellange en lange termijn. Op korte termijn is er aandacht voor het verzoek vanuit de gemeenten – voortvloeiend uit het Ravijnjaar – waarbij de GGD wordt verzocht de mogelijkheden tot bezuiniging inzichtelijk te maken. Momenteel worden de bezuinigingsrichtingen in kaart gebracht. De raad stelde de nadere toelichting in het forum van 8 mei 2025 zeer op prijs. *Beleidsindicatoren* Het is gebleken dat gemeenten behoefte hebben aan indicatoren. Deze indicatoren zijn van essentieel belang om de gezondheid van de inwoners te monitoren en beleidsinterventies grondig te evalueren. In de programmabegroting is daarom het plan opgenomen om kerngetallen en outcome-indicatoren te ontwikkelen in samenwerking met de gemeenten, waarmee de activiteiten en impact van de GGD inzichtelijk worden gemaakt. De raad staat positief tegenover de reeds genomen eerste stappen en onderschrijft het belang van het verder uitwerken van deze indicatoren. *Raadsadviescommissie* Het is goed om te zien dat de wens van een raadsadviescommissie breed gedragen wordt. Hoewel een officiële raadsadviescommissie niet mogelijk is, wordt de inzet - in navolging van de VNOG – om te bezien welke mogelijkheden er zijn voor een informele adviescommissie zeer gewaardeerd. *Tot slot* De raad heeft met grote aandacht kennisgenomen van de programmabegroting 2026. Hierin blijkt dat de GGD NOG de geformuleerde aandachtspunten van de uitgangspuntennota serieus heeft meegenomen. Gezien de vele uitdagingen waar de GGD voor	De GGD is volop bezig om samen met de gemeenten de ontwikkeling van indicatoren verder uit te werken. Dank voor uw reactie. Wij bedanken u voor uw waardering en wensen. Deze zullen wij ook onder de aandacht van onze medewerkers brengen.

Gemeente	Hoofdpunten zienswijzen raden	Reactie dagelijks bestuur
	staat, waarderen wij de inzet van de gehele organisatie. We onderschrijven het belang van een sterke en robuuste GGD en wensen u succes met alle werkzaamheden.	
Doetinchem	*Raadsbesluit d.d. 26 juni 2026:* *Waardering voor ingezette koers om bezuinigingen door te voeren middels een begrotingswijziging, ondanks de grote (financiële) tegenvallers* Gemeenten hebben de GGD gevraagd inzichtelijk te maken welke mogelijkheden tot bezuiniging er zijn voor de GGD. De GGD geeft hier gehoor aan door dit jaar verschillende bezuinigingsscenario's uit te werken, waarvoor de raad in zijn zienswijze waardering wil uitspreken. De planning is om het AB hier in november 2025 een besluit over te laten nemen. De uitkomst van dit besluit leidt mogelijk tot een eerste begrotingswijziging 2026. We vragen de GGD NOG om gemeenten goed te betrekken bij het uitwerken van deze scenario's zodat we tot gezamenlijk gedragen keuzes komen. Tevens verwachten we dat deze begrotingswijziging, waarbij sprake zal zijn van bezuinigingen of een wijziging in inwonerbijdrage, voor zienswijze wordt voorgelegd aan de gemeenteraden. *Uitdagingen rondom bezuinigingen voor de GGD vanuit het Rijk* Ondanks dat de GGD is gevraagd mee te denken over bezuinigingsmogelijkheden, heeft de raad ook oog voor de bezuinigingen die het Rijk de GGD'en oplegt op (onder andere) seksuele gezondheid en Pandemische Paraatheid. Dit tezamen met dat de medische arrestantenzorg is gegund aan een particulier bedrijf en niet aan de GGD maakt dat de raad van Doetinchem zich zorgen maakt over de kwaliteit van zorg aan hun inwoners. Goede zorg voor hun inwoners staat voor de raad voorop. Mede daarom wil de raad goed betrokken zijn bij het uitwerken van en het gesprek over mogelijke	Wij danken u voor uw waarderende woorden. De gemeenten worden nauw betrokken bij de uitwerking van de bezuinigingsscenario's en de advisering hierover. Begrotingswijzigingen die gevolgen hebben voor de inwonerbijdrage worden op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen en de Gemeenschappelijke Regeling GGD NOG voor een zienswijze aan de raden voorgelegd. Zoals hiervoor aangegeven zijn de gemeenten betrokken bij de uitwerking van en het gesprek over de bezuinigingsscenario's. Binnen onze koepelorganisatie, GGD GHOR Nederland, werken wij samen met andere GGD'en om aandacht te vragen voor een sterke publieke gezondheidszorg. Verder spreken wij de wens uit dat gemeenten via het kanaal van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten druk uitoefenen op de rijksoverheid om niet te bezuinigen op preventie.

Gemeente	Hoofdpunten zienswijzen raden	Reactie dagelijks bestuur
	bezuinigingsscenario's en roept op om gezamenlijk en met andere GGD'en en/of de VNG, de noodklok te luiden.	
Elburg	*Raadsbesluit d.d. 7 juli 2025:* De raad van Elburg waardeert de openheid over het vele dat op de GGD de komende jaren afkomt en over het feit dat er ook in financieel opzicht veel onduidelijkheid is. De ontwikkelingen en uitdagingen brengen grote onzekerheden met zich mee en zullen/kunnen zowel inhoudelijke, financiële als organisatorische gevolgen hebben. De raad van Elburg: • deelt de zorgen rondom de bezuinigingen op o.a. de pandemische paraatheid en infectieziektebestrijding. • deelt de zorgen rondom bedreigingen voor aantasting en uitval van publieke voorzieningen, zoals telecommunicatie, energie en water en spreekt waardering uit voor de samenwerking die de GGD hiervoor opzoekt met de VNOG. • spreekt ook steun uit voor een verdergaande samenwerking tussen de GGD en de VNOG. De raad ziet hierin niet alleen inhoudelijke meerwaarde, maar ook kansen voor (financiële) efficiëntiewinst. De raad moedigt het bestuur van de GGD aan om deze samenwerking met de VNOG verder te verkennen en de potentiële voordelen inzichtelijk te maken voor de deelnemende gemeenten. • waardeert het dat de GGD aan de slag is gegaan met de uitwerking van het project kengetallen en indicatoren in samenwerking met vertegenwoordigers van gemeenten uit de drie subregio's, waaronder de Noord-Veluwe. • waardeert het dat de GGD – ondanks de vele onzekerheden – onderzoek doet naar bezuinigingsopties richting 2026 en ziet de resultaten van dit onderzoek tegemoet.	Wij bedanken u voor de in uw zienswijze uitgesproken waardering en het delen van de zorgen rondom landelijke bezuinigingen en de ontwikkelingen en uitdagingen die de komende jaren op de GGD afkomen. Gezien de impact van deze ontwikkelingen en uitdagingen is het van groot belang snel met de gemeenten te kunnen schakelen en de raden actief te informeren over deze ontwikkelingen en uitdagingen. Naar aanleiding van uw zienswijze merken wij verder het volgende op: Ook wij zien met belangstelling uit naar resultaten van het onderzoek naar een toekomstbestendige Jeugdgezondheidszorg. De besluitvorming van de gemeenten op basis van deze resultaten is cruciaal voor de toekomst van de GGD. Dit geldt evenzeer voor de uitkomst van het traject rondom de bezuinigingsscenario's. Naast dit traject kijken wij in hoeverre wij door verdere samenwerking met andere GGD'en en met de VNOG schaalvoordelen kunnen behalen. Met de VNOG voeren wij op bestuurlijk en ambtelijk niveau gesprekken hierover. Wij staan voor een effectieve opzet en uitvoering van het Rijksvaccinatieprogramma. Waar dit tot knelpunten leidt, zoeken wij graag samen met gemeenten naar een oplossing.

Gemeente	Hoofdpunten zienswijzen raden	Reactie dagelijks bestuur
	• neemt kennis van de wijzigingen in het Rijksvaccinatieprogramma (RVP) en verzoekt de GGD de gemeenten actief te betrekken in het onderzoek naar uitvoeringsopties en financiële gevolgen bij de nieuwe opzet van het RVP. • waardeert het dat de GGD aandacht heeft voor de mogelijkheden van samenwerking met andere GGD-regio's en roept op daar aandacht voor te blijven houden. • waardeert het dat de GGD het belang onderschrijft van het tijdig informeren van de raden als zich situaties voordoen die leiden tot meerkosten voor gemeenten. • neemt kennis van het onderzoek naar toekomstbestendige jeugdgezondheidzorg en ziet de resultaten van dit onderzoek hiervan tegemoet. • neemt kennis van de reactie van de GGD op hun zienswijze op de evaluatie van de bestuursagenda en ziet de resultaten van de evaluatie tegemoet. • ziet uit naar de uitkomsten van de evaluatie van GGD Robuust. In de zienswijze op de uitgangspuntennota heeft de raad al het belang van de evaluatie en het betrekken van de gemeenten hierin onderschreven. De raad ziet graag in de eindevaluatie terug of de inzet voor GGD Robuust al dan niet heeft geleid tot de gewenste veranderingen op de genoemde acht punten. • waardeert het dat de GGD de mogelijkheden onderzoekt om – ondanks het verzoek van de raad van de gemeente Berkelland om geen raadsadviescommissie in te stellen - een informele adviescommissie in het leven te roepen. *Tot slot* De raad benadrukt nogmaals dat hij oog heeft voor de vele ontwikkelingen en uitdagingen waar de GGD voor staat en dat hij waardering heeft voor de ingezette processen naar aanleiding van eerder ingediende zienswijze(n). De raad volgt deze processen met interesse en ziet de resultaten graag tegemoet. Daarbij vraagt de raad	Ook betrekken wij de gemeenten via het algemeen bestuur van de GGD bij de evaluatie van de Bestuursagenda 2023-2027 en bij de evaluatie van GGD NOG Robuust.

Gemeente	Hoofdpunten zienswijzen raden	Reactie dagelijks bestuur
	de GGD de gemeenteraden blijvend actief te informeren bij relevante ontwikkelingen of uitkomsten.	
Epe	*Raadsbesluit d.d. 26 juni 2025:* De raad verzoekt het bestuur van de GGD de zienswijze te betrekken bij het vaststellen van de stukken en hoort graag op welke wijze deze zienswijze in de besluitvorming is meegenomen. **Waardering voor GGD NOG** Allereerst bedankt de raad van Epe de GGD voor de reactie op hun zienswijze op de Uitgangspuntennota. Daarin leest de raad dat de GGD bezuinigingsscenario's uitwerkt en dat een project start om te komen tot (meer inzicht in) indicatoren. Daarbij verzoekt de raad nogmaals om een nulmeting en concrete doelstellingen bij deze indicatoren op te nemen. Verder spreekt de raad waardering uit voor het werk dat de GGD verricht in het belang van de publieke gezondheid en jeugdgezondheidszorg binnen de regio en vertrouwt er op dat de kwaliteit van deze werkzaamheden ook in 2026 op het huidige niveau behouden blijft. **Gezamenlijk keuzes maken die zo min mogelijk invloed hebben op de dienstverlening aan onze inwoners en de robuustheid van GGD NOG** De gemeenteraad van Epe onderkent dat de GGD momenteel veel ontwikkelingen en uitdagingen kent. De landelijke bezuinigingen op onder andere pandemische paraatheid zetten druk op de uitvoeringskracht van de organisatie. Daarnaast leeft er bij gemeenten, mede in het licht van het aankomende 'ravijnjaar' 2026, de wens om samen met de GGD te komen tot voorstellen voor ombuigingen. De raad ziet graag dat eventuele bezuinigingen zo min mogelijk invloed hebben op de dienstverlening aan hun inwoners en de robuustheid van de GGD. Overigens realiseert de raad zich dat dit proces ingrijpende	De GGD is volop bezig om samen met de gemeenten de ontwikkeling van indicatoren verder uit te werken. Uw verzoek om een nulmeting en concrete doelstellingen wordt daarin meegenomen. Wij danken u voor uw waarderende woorden. Er loopt een afzonderlijk traject waarin diverse bezuinigingsscenario's worden uitgewerkt. In de toelichting op de scenario's hebben wij op hoofdlijnen aangegeven wat de gevolgen van de bezuinigingen zijn op de dienstverlening aan de inwoners en op de robuustheid van de GGD. Over dit traject vindt in het de tweede helft van 2025 besluitvorming plaats. De gemeenten zijn bij de uitwerking van en het gesprek over de bezuinigingsscenario's betrokken.

Gemeente	Hoofdpunten zienswijzen raden	Reactie dagelijks bestuur
	keuzes met zich mee kan brengen. De raad heeft dan ook begrip voor de complexiteit waarin GGD NOG moet opereren en onderstreept het belang van gezamenlijke verantwoordelijkheid in deze opgave. De raad kijkt met belangstelling uit naar de uitkomsten van het bezuinigingsproces en wil graag betrokken worden bij de keuzes die gemaakt worden. De raad wenst de GGD veel wijsheid en succes toe bij het uitvoeren van de belangrijke taken voor de gezondheid van hun inwoners.	Wij danken u voor uw wensen.
Ermelo	*Raadsbesluit d.d. 14 mei 2025:* De raad geeft een positief geluid af op de stappen die het bestuur heeft ingezet ter uitwerking van het voorgenomen beleid. Verder waardeert de raad dat de GGD de bestuursagenda in 2025 evalueert en inzet pleegt op het beter ontsluiten van beschikbare kengetallen en het ontwikkelen van outcome-indicatoren voor nadere sturing op beleidskeuzes. Ook is er waardering voor de toezegging een bijdrage te leveren aan het ravijnjaar. De raad heeft oog voor het feit, dat de optelsom van diverse landelijke en regionale ontwikkelingen de nodige gevolgen heeft voor de GGD. Er is sprake van een ingewikkelde dynamiek. De komende maanden worden tussen rijk en gemeenten samenwerkingsafspraken gemaakt op thema's als zorg met een meerjarige financiële aanpak en een gezamenlijke agenda als doel. Deze ontwikkelingen worden door de raad op de voet gevolgd.	Wij danken u voor uw positieve geluid en waardering in uw zienswijze. Wij waarderen het dat de raad oog heeft voor de landelijke en regionale ontwikkelingen en deze op de voet volgt.
Harderwijk	*Raadsbesluit d.d. 10 juli 2025:* De raad geeft graag een positief geluid af op de stappen die de GGD heeft ingezet bij de uitwerking van het voorgenomen beleid. De raad	Wij bedanken u voor uw waarderende en begripvolle zienswijze.

Gemeente	Hoofdpunten zienswijzen raden	Reactie dagelijks bestuur
	heeft waardering voor de ingezette processen naar aanleiding van eerdere zienswijzen. Ook benadrukt de raad dat hij oog heeft voor de vele ontwikkelingen en uitdagingen waar de GGD voor staat en is zich ervan bewust dat die grote onzekerheden met zich meebrengen en zowel inhoudelijke, financiële als organisatorische gevolgen hebben.	
	Pandemische paraatheid De raad deelt de zorgen rondom de landelijke bezuinigingen op o.a. de Pandemische Paraatheid en infectieziektebestrijding en trekt graag samen op om hier aandacht voor te vragen.	Binnen onze koepelorganisatie, GGD GHOR Nederland, vragen wij hier aandacht voor. Desgewenst kunnen gemeenten via het kanaal van de VNG druk uitoefenen op de rijksoverheid om niet te bezuinigen op preventie.
	Bezuinigingsscenario's De raad heeft kennis genomen van de verschillende bezuinigingen die GGD NOG treffen, zowel landelijk als gemeentelijk. De raad waardeert het dat er verschillende bezuinigingsscenario's zijn uitgewerkt en worden voorgelegd aan het algemeen bestuur.	Dank voor uw reactie.
	Externe subsidies De raad vindt het goed om te lezen dat er aandacht is voor het aantrekken van externe subsidies en wordt graag op de hoogte gehouden van de mogelijkheden die zich voordoen.	Sommige subsidies vragen wij samen met gemeenten aan, waardoor zij daarvan op de hoogte zijn. Andere subsidies vraagt de GGD zelfstandig aan; deze subsidie komt terug in de jaarrekening.
	P&C cyclus en indicatoren De raad waardeert dat de planning- en control cyclus wordt doorontwikkeld en dat beleidsindicatoren zijn opgenomen in de Concept-Programmabegroting die aansluiten bij de bestuursagenda 2023-2027. De raad kijkt uit naar de uitkomsten van het ingezette proces met betrekking tot de indicatoren en de resultaten daarvan in de volgende programmabegroting.	Dank voor uw reactie. De GGD is volop bezig om samen met de gemeenten de ontwikkeling van indicatoren verder uit te werken.
	Taken IZA/GALA	Dank voor uw reactie.

Gemeente	Hoofdpunten zienswijzen raden	Reactie dagelijks bestuur
	De raad stelt het op prijs dat de taken met betrekking tot IZA/GALA in beeld zijn gebracht en een onderscheid is gemaakt in taken die gedaan worden vanuit de inwonersbijdrage en de plustaken, die extra ingekocht kunnen worden. *Raadsadviescommissie* De raad waardeert dat de mogelijkheden worden onderzocht om een informele raadsadviescommissie in het leven te roepen en blijft graag op de hoogte van de ontwikkelingen. De raad volgt de ingezette koers en alle ontwikkelingen met interesse en ziet de resultaten ervan graag tegemoet. De GGD wordt verzocht om het AB en de gemeenteraden blijvend actief te informeren.	Dank voor uw reactie. Gezien de impact van alle ontwikkelingen vinden wij het van groot belang snel met de gemeenten te kunnen schakelen en de raden actief hierover te informeren.
Hattem	*Raadsbesluit d.d. 9 juli 2025:* De raad spreekt waardering uit voor het werk dat de GGD verricht in het belang van de publieke gezondheid binnen de regio. De gemeenteraad vertrouwt erop dat de kwaliteit van deze werkzaamheden ook in 2026 op het huidige niveau behouden blijft. Tegelijkertijd onderkent de raad dat de GGD momenteel in een uitdagende situatie verkeert. De landelijke bezuinigingen op onder andere pandemische paraatheid zetten druk op de uitvoeringskracht van de organisatie. Daarnaast leeft er bij gemeenten, mede in het licht van het aankomende 'ravijnjaar' 2026, de wens om samen met de GGD te komen tot voorstellen voor bezuinigingen. De raad heeft begrip voor de complexiteit waarin de GGD moet opereren en onderstreept het belang van gezamenlijke verantwoordelijkheid in deze opgave. De raad kijkt dan ook met belangstelling uit naar de uitkomsten van het bezuinigingsproces. Gezien de financiële uitdagingen waar veel gemeenten voor staan, vindt de raad het van belang dat de GGD actief	Dank u voor uw waarderende woorden. Er loopt een afzonderlijk traject waarin diverse bezuinigingsscenario's worden uitgewerkt. In de toelichting op de scenario's hebben wij op hoofdlijnen aangegeven wat de gevolgen van de bezuinigingen zijn op de dienstverlening aan de inwoners en op de robuustheid van de GGD. Over dit traject vindt in het de tweede helft van 2025 besluitvorming plaats in het algemeen bestuur. De gemeenten zijn bij de uitwerking van en het gesprek over de bezuinigingsscenario's betrokken.

Gemeente	Hoofdpunten zienswijzen raden	Reactie dagelijks bestuur
	meedenkt in het vinden van realistische en werkbare bezuinigingen. Daarbij hecht de raad waarde aan een transparant proces, waarin duidelijke scenario's worden geschetst en de effecten op de dienstverlening inzichtelijk worden gemaakt. Tot slot wenst de gemeenteraad van Hattem veel wijsheid en succes toe bij het uitvoeren van de belangrijke taken voor de gezondheid van onze inwoners.	Wij bedanken u voor uw wensen.
Heerde	*Raadsbesluit d.d. 30 juni 2025:* De raad vraagt het bestuur van de GGD NOG deze zienswijze te betrekken bij het vaststellen van de stukken en hoort graag op welke wijze deze zienswijze in de besluitvorming is meegenomen. *Waardering* De raad spreekt waardering uit voor het werk dat de GGD verricht in het belang van de publieke gezondheid en de jeugdgezondheidszorg binnen hun regio. De gemeenteraad vertrouwt erop dat de kwaliteit van deze werkzaamheden ook in 2026 op het huidige niveau behouden blijft. *Onderkenning van uitdagingen en ontwikkelingen* De raad onderkent dat de GGD momenteel veel ontwikkelingen en uitdagingen kent. De landelijke bezuinigingen op onder andere pandemische paraatheid zetten druk op de uitvoeringskracht van de organisatie. Daarnaast leeft er bij gemeenten, mede in het licht van het aankomende 'ravijnjaar' 2026, de wens om samen met de GGD te komen tot voorstellen voor ombuigingen. De raad heeft begrip voor de complexiteit waarin de GGD moet opereren en onderstreept het belang van gezamenlijke verantwoordelijkheid in deze opgave.	Wij bedanken u voor deze waardering. Dank voor uw reactie. Er loopt een afzonderlijk traject waarin diverse bezuinigingsscenario's worden uitgewerkt. In de toelichting op de scenario's hebben wij op hoofdlijnen aangegeven wat de gevolgen van de bezuinigingen zijn op de dienstverlening aan de inwoners en op de robuustheid van de GGD. Over dit traject vindt in het de tweede helft van 2025 besluitvorming plaats. De gemeenten zijn bij de uitwerking

Gemeente	Hoofdpunten zienswijzen raden	Reactie dagelijks bestuur
	Ombuigingen niet ten koste van de robuustheid en dienstverlening aan onze inwoners De raad benadrukt dat gezamenlijk keuzes gemaakt moeten worden in het kader van de ombuigingsopdracht vanuit gemeenten en geeft mee dat deze zo min mogelijk invloed moeten hebben op de robuustheid van de GGD NOG en niet ten koste mag komen van de dienstverlening aan onze inwoners. *Raadsadviescommissie* De gemeenteraad van Heerde betreurt het dat de gemeenteraad van Berkelland zich heeft uitgesproken tegen het instellen van een raadsadviescommissie. Tegelijkertijd is de raad blij met de bereidheid van de GGD om — in het verlengde van de VNOG — te bezien welke mogelijkheden er zijn voor het instellen van een (informele) raadsadviescommissie. De raad wil benadrukken dat hij voorstander is van het instellen van een dergelijke commissie. Een raadsadviescommissie is een goede schakel tussen de gemeenteraden en het bestuur en draagt bij aan zorgvuldige en efficiënte besluitvorming. Temeer daar de GGD een robuuste organisatie is die volop in beweging is, met de nodige uitdagingen voor de toekomst. *Ten slotte* De gemeenteraad van Heerde wenst veel wijsheid en succes toe bij het uitvoeren van uw belangrijke taken voor de gezondheid van onze inwoners.	van en het gesprek over de bezuinigingsscenario's betrokken. Wij werken graag mee aan de vorming van een raadsadviescommissie, mede gezien het feit dat dit een zeer groot draagvlak bij de gemeenten heeft en wij via een dergelijke commissie de publieke gezondheid nog beter onder de aandacht van de raden kunnen brengen. Wanneer niet alle 22 gemeenten instemmen met een dergelijke raadsadviescommissie, zoeken wij een doelmatige en praktische oplossing. Wij bedanken u voor uw wensen.
Lochem	*Raadsbesluit d.d. 10 juni 2025:* De raad van Lochem is content met het feit dat de GGD in maart 2025 is gestart met het onderzoek naar mogelijkheden voor begrotingsombuigingen en kijkt uit naar de uitkomsten daarvan.	Dank voor uw reactie. In de toelichting op de bezuinigingsscenario's hebben wij op hoofdlijnen aangegeven wat de gevolgen van de

Gemeente	Hoofdpunten zienswijzen raden	Reactie dagelijks bestuur
	De raad heeft er begrip voor dat het tijd kost om de mogelijke begrotingsombuigingen én de gevolgen van alle (recente) ontwikkelingen goed in kaart te brengen. Om zo tot een gewogen afweging te komen tot mogelijkheden die invulling geven aan het verzoek tot ombuigingen én het behoud van een volwaardig en kwalitatief goede GGD. De raad verzoekt de GGD om hen tijdig en volledig op de hoogte te houden van de voortgang van de onderzoeken en hen tijdig mee te nemen in de besluitvorming rond de ombuigingen en geschetste ontwikkelingen.	bezuinigingen zijn op de dienstverlening aan de inwoners en op de robuustheid van de GGD. Gezien de impact van alle ontwikkelingen vinden wij het van groot belang snel met de gemeenten te kunnen schakelen en de raden actief hierover te informeren.
Montferland	*Raadsbesluit d.d. 3 juli:* **1. Waardering voor de ontwikkeling van beleidsindicatoren** Bij de zienswijze op de uitgangspuntennota 2026 heeft de gemeente Montferland de behoefte aan beleidsindicatoren uitgesproken. De GGD NOG geeft aan een project te starten met twee trajecten om te komen tot meer gezamenlijk inzicht. Verder heeft de GGD de afgelopen jaren veel veerkracht en flexibiliteit getoond. Daarnaast speelt de GGD, onder andere door GGD Robuust, beter in op de vraag van gemeenten. Voorbeelden zijn de nieuwe Producten en Diensten Catalogus (PDC), het nieuwe Kompas Volksgezondheid, het regionale maatwerk voor het Integraal Zorg Akkoord (IZA) en het uitwerken van de bezuinigingsscenario's in het kader van het financiële 'Ravijnjaar' 2026. **2. Voorkeur voor het bezuinigingsscenario ter compensatie van het verschil in de indexatie van de GGD (4.57%) en het Gemeentefonds (3.6%)** De GGD werkt op dit moment verschillende bezuinigings-scenario's voor 2026 uit. Montferland spreekt de voorkeur uit voor het bezuinigingsscenario ter compensatie van het verschil in	Dank voor uw reactie. Voor de bezuinigingsscenario's loopt een afzonderlijk traject. In dit traject is een van de scenario's die uitgewerkt wordt een bezuiniging die het verschil tussen de index van het Gemeentefonds (3,6%) en die van de GGD (4,57%) compenseert. Uw voorkeur wordt meegenomen in dit traject.

Gemeente	Hoofdpunten zienswijzen raden	Reactie dagelijks bestuur
	de indexatie van de GGD (4.57%) en het Gemeentefonds (3.6%). **3. Verzoek om de producten- en dienstverlening die een relatie hebben met de mentale gezondheid van jeugd hier beter op aan te laten sluiten.** Eén van de producten die specifiek op mentale gezondheid betrekking heeft is de Workshop Veerkracht in klas 3 of 4 Voortgezet Onderwijs. Dit wordt in Montferland niet afgenomen. Daarnaast ontwikkelt de GGD momenteel, samen met gemeenten en ketenpartners, aanvullende dienstverlening ter voorkoming van suïcide. Ook de ontwikkeling van kengetallen, waardoor zicht ontstaat op bijvoorbeeld het gebruik van en de klanttevredenheid over hun producten en diensten vraagt de aandacht. Onder meer via onze Gezonde School-adviseurs gaat de GGD na of hun producten aansluiten bij de wensen en behoeften. De raad van Montferland geeft aan dit graag te willen blijven volgen zodat vraag en aanbod nog beter op elkaar afgestemd wordt. De raad verzoekt om hun zienswijze te betrekken bij de vaststelling van de begroting 2026.	De GGD is inderdaad met diverse gemeenten in gesprek over mogelijke inzet op het terrein van de suïcidepreventie/mentale gezondheid, waarbij netwerk- en ketensamenwerking een belangrijk onderdeel vormt. Graag gaat de GGD in gesprek met gemeenten, scholen en andere betrokken partners om een zo groot mogelijke winst voor onze inwoners te behalen op het terrein van de mentale gezondheid, maar ook rondom andere gezondheidsaspecten. Dit doen wij onder meer via onze Gezonde School-adviseurs. Daartoe ontwikkelt de GGD lessen en andere materialen en brengt dit aanbod in beeld bij de school en/of andere partners; de partners bepalen welke producten zij afnemen. Daarnaast houdt de GGD continu het beschikbare pakket tegen het licht en probeert het nieuwe producten te ontwikkelen die nauw aansluiten bij de vraag vanuit gemeenten, scholen en inwoners/kinderen, waaronder eerdergenoemde inzet op suïcidepreventie, De GGD is volop bezig om samen met de gemeenten de ontwikkeling van indicatoren verder uit te werken. Uw verzoek over het zicht krijgen op bijvoorbeeld het gebruik van en de klanttevredenheid over onze producten en diensten wordt hierin meegenomen. Wij houden de gemeenten van de verschillende ontwikkelingen op de hoogte.

Gemeente	Hoofdpunten zienswijzen raden	Reactie dagelijks bestuur
Nunspeet	*Raadsbesluit d.d. 26 juni 2025* De gemeenteraad heeft de volgende zienswijze. **Ontwikkelingen en uitdagingen** In de Concept-Programmabegroting zijn veel ontwikkelingen en uitdagingen opgenomen die grote onzekerheden met zich meebrengen en daarnaast zowel inhoudelijke, financiële als organisatorische gevolgen kunnen/zullen hebben. De raad: • Deelt de zorgen rondom de bezuinigingen op o.a. de Pandemische Paraatheid en infectieziektebestrijding; • Deelt de zorgen over reële digitale en andere dreigingen voor aantasting en uitval van publieke voorzieningen, zoals telecommunicatie, energie en water en spreekt waardering uit voor de samenwerking die de GGD hiervoor opzoekt met de VNOG; • Neemt kennis van de verschillende bezuinigingen die de GGD treffen zowel landelijk alsook gemeentelijk en kunnen instemmen met de verschillende scenario's die worden ingezet; • Neemt kennis van de wijzigingen in het Rijksvaccinatieprogramma (RVP) en verzoekt de gemeenten actief te betrekken in het onderzoek naar uitvoeringsopties en financiële gevolgen bij de nieuwe opzet van het RVP; • Neemt kennis van de aanbesteding rondom medische arrestantenzorg, dat deze niet aan de 5 GGD'en is gegund en ziet de resultaten van het onderzoek naar de gevolgen hiervan graag tegemoet; • Neemt kennis van het onderzoek naar toekomstbestendige jeugdgezondheidzorg en volgt de uitkomsten van dit onderzoek met belangstelling; • Ziet dat GGD Robuust verloopt conform planning en ziet met interesse de uitkomst van de evaluatie tegemoet; • Waardeert dat er beleidsindicatoren zijn opgenomen in de concept-Programmabegroting en kijkt uit naar de uitkomsten van het	Wij bedanken u voor de in uw zienswijze uitgesproken waardering en het delen van de zorgen rondom landelijke bezuinigingen en digitale en andere dreigingen. De ontwikkelingen en uitdagingen die de komende jaren op de GGD afkomen hebben grote impact en daarom is het van groot belang snel met de gemeenten te kunnen schakelen en de raden actief te informeren over deze ontwikkelingen en uitdagingen. Verder merken wij naar aanleiding van uw zienswijze op: Ook wij zien met belangstelling uit naar resultaten van het onderzoek naar een toekomstbestendige Jeugdgezondheidszorg. De besluitvorming van de gemeenten op basis van deze resultaten is cruciaal voor de toekomst van de GGD. Dit geldt evenzeer voor de uitkomst van het traject rondom de bezuinigingsscenario's en de verdere gang van zaken rondom de Medische Arrestantenzorg. Wij staan voor een effectieve opzet en uitvoering van het Rijksvaccinatieprogramma. Waar dit tot knelpunten leidt, zoeken wij graag samen met gemeenten naar een oplossing. De GGD is aan de slag met de evaluatie van GGD NOG Robuust. Ook hierbij betrekken wij de gemeenten en rapporteren via het algemeen bestuur.

Gemeente	Hoofdpunten zienswijzen raden	Reactie dagelijks bestuur
	ingezette proces m.b.t. indicatoren en de resultaten daarvan in de volgende programmabegroting. • Waardeert dat de mogelijkheden worden onderzocht om een informele adviescommissie in het leven te roepen. Met deze zienswijze benadrukt de raad dat hij oog heeft voor de vele ontwikkelingen en uitdagingen waar de GGD voor staat en dat hij waardering heeft voor de ingezette processen naar aanleiding van eerdere zienswijze(n). De raad volgt deze processen met interesse en ziet de resultaten graag tegemoet. Daarbij verzoekt hij de GGD om het AB en de gemeenteraden blijvend actief te informeren bij relevante ontwikkelingen of uitkomsten.	
Oldebroek	*Raadsbesluit d.d. 10 juli 2025:* De gemeenteraad heeft besloten geen zienswijze in te dienen. In de concept-Programmabegroting zijn veel ontwikkelingen en uitdagingen opgenomen die grote onzekerheden met zich meebrengen en daarnaast zowel inhoudelijke, financiële als organisatorische gevolgen kunnen of zullen hebben. De raad ziet daarmee de uitdaging waar de GGD voor staat. Daarnaast deelt de raad de zorgen rondom de Pandemische Paraatheid en de Publieke voorzieningen. De raad waardeert de stappen die zijn genomen n.a.v. de eerder ingediende zienswijze en vertrouwt erop dat de GGD de ingezette koers een goed en tijdig gevolg kan geven. Daarnaast verwijst de raad naar hun eerder ingediende zienswijze met betrekking tot de noodzaak van het concretiseren van speerpunten voordat er geëvalueerd kan worden bij de doorontwikkeling van de P&C-cyclus.	Wij bedanken u voor de uitgesproken waardering en het delen van de zorgen rondom de pandemische paraatheid en de publieke voorzieningen. Uw verzoek om het concretiseren van speerpunten nemen wij mee bij de ontwikkeling van indicatoren, waar wij samen met gemeenten mee bezig zijn.

Gemeente	Hoofdpunten zienswijzen raden	Reactie dagelijks bestuur
Oost Gelre	*Raadsbesluit d.d. 10 juni 2025:* De raad dient geen zienswijze in.	Dank voor uw reactie
Oude-IJsselstreek	*Raadsbesluit d.d. 30 juni 2025:* De raad van Oude IJsselstreek vraagt het DB bij de voorbereiding over de definitieve besluitvorming over de Programmabegroting 2026 de onderstaande aandachtspunten mee te nemen: ***Waardering voor de in gang gezette ontwikkelingen*** De GGD staat voor veel ontwikkelingen en uitdagingen die gevolgen hebben voor de positionering, het takenpakket en de bedrijfsvoering van de GGD. De afgelopen jaren heeft de GGD– onder andere door COVID'19 - veel veerkracht en flexibiliteit getoond. Ook zijn de afgelopen jaren diverse goede ontwikkelingen in gang gezet. Onder andere door het programma GGD Robuust speelt de GGD beter in op de vraag van gemeenten. Voorbeelden zijn de nieuwe Producten en Diensten Catalogus (PDC), het nieuwe Kompas Volksgezondheid, de ontwikkeling van indicatoren, het regionale maatwerk voor het Integraal Zorg Akkoord (IZA) en het uitwerken van de bezuinigingsscenario's. Voor deze goede ontwikkelingen en de getoonde veerkracht en flexibiliteit spreekt de raad zijn waardering uit. ***Voorkeur voor bezuinigingsscenario om het verschil tussen de indexen te compenseren*** De GGD werkt op dit moment verschillende bezuinigingsscenario's voor 2026 uit. De raad van Oude IJsselstreek spreekt de voorkeur uit voor het bezuinigingsscenario om het verschil tussen de index van het Gemeentefonds (3,6%) en van de GGD (4,57%) te compenseren.	Wij bedanken u voor uw waarderende woorden. In het traject rondom de bezuinigingsscenario's is een van de scenario's die uitgewerkt wordt een bezuiniging die het verschil tussen de index van het Gemeentefonds (3,6%) en die van de GGD (4,57%) compenseert. Uw voorkeur wordt meegenomen in dit traject.

Gemeente	Hoofdpunten zienswijzen raden	Reactie dagelijks bestuur
	Het verzoek om meer focus aan te brengen op de mentale gezondheid van de jeugd door het beter te laten aansluiten van de product- en dienstverlening Sinds de beschikbaarheid (van het vernieuwde Kompas Volksgezondheid zijn de resultaten van het gebruik van de producten en diensten al veel inzichtelijker. Uit de beschikbare gegevens blijkt dat de workshops Veerkracht in de afgelopen jaren niet op het voortgezet onderwijs in Oude IJsselstreek gegeven zijn. Vanuit het programma GGD Robuust is één van de speerpunten om beter aan te sluiten bij de vraag. De raad verzoekt de GGD om (meer) focus aan te brengen in de dienstverlening op het gebied van de mentale gezondheid van de jeugd en om pro-actiever het gesprek met scholen en andere maatschappelijke partners aan te gaan om het producten- en dienstenaanbod beter aan te laten sluiten op de vraag vanuit de samenleving. ***De toegevoegde waarde van een zienswijzeprocedure op de Uitgangspuntennota*** De raad van Oude IJsselstreek heeft in een eerdere zienswijze verzocht om te verkennen of er draagvlak is bij gemeenten om in de toekomst geen zienswijzeprocedure meer te doorlopen bij een Uitgangspuntennota. De GGD heeft in een reactie op deze zienswijze aangegeven geen reden te zien om deze mogelijkheid ter discussie te stellen. Het belangrijkste argument is dat deze mogelijkheid in 2024 in de 7e wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling GGD nog vrij recent is vastgesteld. De meeste gemeenten hebben zich bij de totstandkoming van deze wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling in 2024 hier echter niet over uitgesproken. Ook heeft de recente zienswijzeprocedure op de Uitgangspuntennota 2026 niet tot wijzigingen geleid in de concept-Programmabegroting.	Graag gaat de GGD in gesprek met gemeenten, scholen en andere betrokken partners om een zo groot mogelijke winst voor onze inwoners te behalen op het terrein van de mentale gezondheid. Daartoe ontwikkelt de GGD lessen en andere materialen en brengt dit aanbod in beeld bij de school en/of andere partners; de partners bepalen welke producten zij afnemen. Daarnaast houdt de GGD continu het beschikbare pakket tegen het licht en probeert het nieuwe producten te ontwikkelen die nauw aansluiten bij de vraag vanuit gemeenten, scholen en inwoners/kinderen. Zo is de GGD met diverse gemeenten in gesprek over mogelijke inzet op het terrein van de suïcidepreventie, waarbij netwerk- en ketensamenwerking een belangrijk onderdeel vormt. Wij zijn bereid om bij een toekomstige wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling de zienswijzeprocedure bij de Uitgangspuntennota onderwerp van discussie te maken.

Gemeente	Hoofdpunten zienswijzen raden	Reactie dagelijks bestuur
	Een zienswijzeprocedure op de Uitgangspuntennota past niet bij de sturingsfilosofie van de gemeente Oude IJsselstreek. De gemeenteraad verzoekt de GGD om in de toekomst bij een wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling het gesprek over de toegevoegde waarde van de zienswijzeprocedure weer te agenderen. ***Het instellen van een (informele) raadsadviescommissie te onderschrijven*** De kaderstellende en controlerende rol van de raden neemt toe als raden aan de voorkant van de planning en control cyclus meer betrokken zijn via een raadsadviescommissie. De GGD heeft aangegeven actief mee te werken aan de totstandkoming van een raadsadviescommissie. Daarbij sluit de GGD aan bij het bestaande initiatief van de VNOG. De raad van Oude IJsselstreek heeft in eerdere zienswijzeprocedures aangegeven de instelling van een raadsadviescommissie te ondersteunen. Bij het voorstel voor het instellen van een raadsadviescommissie van de VNOG heeft de raad van de gemeente Berkelland verzocht om geen raadsadviescommissie in te stellen. Het belangrijkste argument is dat niet iedereen in de raad dezelfde informatiepositie meer heeft. Ook bij een raadsadviescommissie blijft de informatiepositie van raadsleden echter gelijk. Nu niet alle 22 gemeenten instemmen, maar er wel een breed gedragen wens is voor het instellen van een raadsadviescommissie, gaat de GGD bekijken welke mogelijkheden er zijn om alsnog een informele raadsadviescommissie in te stellen. De gemeenteraad van Oude IJsselstreek onderschrijft het belang van het instellen van deze informele raadsadviescommissie. De raad van de gemeente Oude IJsselstreek ziet het oordeel van het Dagelijks Bestuur over bovenstaande zienswijze graag tegemoet in voorbereiding op definitieve besluitvorming in het Algemeen Bestuur van woensdag 10 september 2025.	Wij hebben aangegeven graag mee te werken aan de vorming van een raadsadviescommissie, mede gezien het feit dat dit een zeer groot draagvlak bij de gemeenten heeft en wij via een dergelijke commissie de publieke gezondheid nog beter onder de aandacht van de raden kunnen brengen. Wanneer niet alle 22 gemeenten instemmen met een dergelijke raadsadviescommissie, zoeken wij een doelmatige en praktische oplossing.

Gemeente	Hoofdpunten zienswijzen raden	Reactie dagelijks bestuur
Putten	*Raadsbesluit d.d. 12 juni 2025:* De raad van de gemeente Putten stemt in met de concept-Programmabegroting 2026 GGD NOG en dient geen zienswijze in.	Dank voor uw reactie en instemming met de concept-Programmabegroting 2026.
Voorst	*Raadsbesluit d.d. 26 mei 2025:* De raad verwacht dat de GGD meebeweegt met de financiële ruimte van de gemeente. Daarom wordt de GGD verzocht rekening te houden met de financiële uitdagingen van de gemeente en geen structurele verhogingen in de begroting op te nemen. Ook vraagt de raad om kritisch naar de begroting te kijken om de stijging van de gemeentelijke bijdrage verder te beperken en de financiële druk te verlichten.	Wij hebben oog voor de financiële uitdagingen van de gemeenten. Er loopt in 2025 een separaat traject, waarin diverse bezuinigingsscenario's worden uitgewerkt. Onze inzet is dat het algemeen bestuur hierover in november 2025 een besluit neemt. Wij realiseren ons dat ook voor de komende jaren de middelen schaars zijn en blijven hierover in gesprek met gemeenten.
Winterswijk	*Raadsbesluit d.d. 26 juni 2025:* De raad: a. onderschrijft de zorgen ten aanzien van de bezuinigingen op Pandemische Paraatheid; b. spreekt waardering uit over de ontwikkeling van beleidsindicatoren; c. draagt de GGD om actief de samenwerking te zoeken met aanbieders van de jeugdgezondheidszorg voor 0-4 jarigen om zo samen naar oplossingen te zoeken voor uitdagingen en het verbeteren van de huidige situatie;	Wij bedanken u dat u onze zorgen rondom de bezuinigingen op de pandemische paraatheid deelt en voor de waardering voor de ontwikkeling van beleidsindicatoren. De GGD maakt zich al jaren hard voor een effectieve opzet en uitvoering van de Jeugdgezondheidszorg. Daar hoort nauwe samenwerking en afstemming met de aanbieders van JG 0-4 bij. De GGD merkt dat door veranderende vragen en landelijke richtlijnen en de gescheiden uitvoering (0-4 jaar bij Yunio en 4-18 jaar bij de GGD) van de JGZ het aantal knelpunten toeneemt. Dit maakt de uitvoering van JGZ in toenemende mate kwetsbaar, kostbaar en inefficiënt. Om deze reden loopt er

Gemeente	Hoofdpunten zienswijzen raden	Reactie dagelijks bestuur
		momenteel een onafhankelijk onderzoek naar de inrichting van een toekomstbestendige JGZ in de regio NOG.
	d. spreekt richting de GGD de voorkeur uit voor het bezuinigingsscenario ter compensatie van het verschil in de indexatie van de GGD NOG (4.57%) en het Gemeentefonds (3.6%);	In het traject rondom de bezuinigingsscenario's is een van de scenario's die uitgewerkt wordt een bezuiniging die het verschil tussen de index van het Gemeentefonds (3,6%) en die van de GGD (4,57%) compenseert. Uw voorkeur wordt meegenomen in dit traject.
	e. verzoekt de GGD het aanbod van mentale gezondheid bij de jeugd meer aan te laten sluiten bij de behoeften.	Graag gaat de GGD in gesprek met gemeenten, scholen en andere betrokken partners om een zo groot mogelijke winst voor onze inwoners te behalen op het terrein van de mentale gezondheid. Daartoe ontwikkelt de GGD lessen en andere materialen en brengt dit aanbod in beeld bij de school en/of andere partners; de partners bepalen welke producten zij afnemen. Daarnaast houdt de GGD continu het beschikbare pakket tegen het licht en probeert het nieuwe producten te ontwikkelen die nauw aansluiten bij de vraag vanuit gemeenten, scholen en inwoners/kinderen. Zo is de GGD met diverse gemeenten in gesprek over mogelijke inzet op het terrein van de suïcidepreventie, waarbij netwerk- en ketensamenwerking een belangrijk onderdeel vormt.
Zutphen	*Raadsbesluit d.d. 23 juni 2025:* In grote lijnen kan de raad zich vinden in de Programmabegroting 2026. De raad heeft de volgende opmerkingen:	
	1. De raad spreekt waardering uit voor de inzet die de GGD in 2025 toont om te komen tot indicatoren en tot bezuinigingsscenario's.	Wij bedanken u voor deze waardering.
	2. De raad wil terughoudendheid tonen ten aanzien van gemeentelijke bezuinigingen op de GGD, in het licht van de	Wij waarderen uw terughoudendheid in dit traject, gezien de substantiële landelijke bezuinigingen.

Gemeente	Hoofdpunten zienswijzen raden	Reactie dagelijks bestuur
	landelijke bezuinigingen op gezondheidspreventie en de pandemische paraatheid en de gevolgen daarvan voor de GGD. 3. In het geval er toch een meerderheid van gemeenten voor bezuinigingen zal stemmen, pleit de raad ervoor om niet te bezuinigen op preventieactiviteiten richting inwoners, maar eerder op interne bedrijfsvoering. Tenslotte wenst de raad de GGD veel succes bij de uitvoering van de activiteiten gericht op het bevorderen, beschermen en bewaken van de gezondheid van hun inwoners.	De gemeenten worden nauw betrokken bij de uitwerking van de bezuinigingsscenario's en de advisering hierover. Uw voorkeuren kunt u in dit traject inbrengen. Hierover vindt separate besluitvorming plaats. Wij bedanken u voor uw wensen en zullen deze overbrengen aan onze medewerkers.